

Zamujena priložnost za francoske Severne Alpe

Majhna zmaga? Okoljska zakonodaja Grenelle II predvideva ponovno uvedbo varstva velikih gorskih jezer - mednje spada tudi Anceyjsko jezero/F.

Na zadnjih sejah nacionalne skupščine so francoski poslanci onemogočili uveljavitev regionalnih prostorsko-planih načrtov (DTA) na območju francoskih Severnih Alp, saj so iz dokumentov izvzeli pravico do ugovora. 5. člen osnutka novega zakona o okolju (Grenelle II) predvideva izvajanje regionalnih planov za trajnostno prostorsko urejanje in razvoj (DTADD). Ciljem, zastavljeni v omenjenih planih, sicer ni kaj očitati, dejstvo pa je, da jim primanjkuje volje za izvajanje.

Več kot desetletje so DTA francoskih Severnih Alp državne službe, skupnosti in združenja spodbujali k vzpostavitvi skladne, ciljno usmerjene in dolgoročne strategije za trajnostni razvoj velike regije. Omenjeni dokument, katerega vsebina je v skladu z Alpsko konvencijo, je tik pred sprejetjem. Nedavno pa je bil odobren predlog za spremembo zakonodaje, zbrane pod imenom Grenelle II, ki spreminja osnovno načelo DTA. Nov element je namreč DTADD, ki vsebuje izjavo o nameri, ki pa ne predvideva neposredne obveznosti glede instrumentov načrtovanja, kot so prostorski načrti in planski dokumenti za teritorialno sodelovanje.

Medtem ko so se lokalni politiki iz Stranke zelenih in Leve stranke v imenu društev zavzeli za pravico DTA do ugovora in s tem za varstvo Alp, so se poslanci proti temu ostro izrekli.

V francoskih Severnih Alpah tako še naprej razmišljajo in načrtujejo kratkoročno in brez zavezanosti k trajnostnemu razvoju. Za take razmere se je treba zahvaliti načrtnemu nasprotovanju DTA, ki so ga spodbudili poslanci iz departmajev Savoja in Visoka Savoja ob podpori smučarskega lobija.

Ostaja pa še zadnja pot: s pomočjo posebnega postopka bi bilo mogoče nekatere vodilne ideje nekdanje DTA vendarle uzakoniti. Nevladna organizacija France Nature Environnement (FNE) sicer opozarja, da zakonsko besedilo še nikoli ni bilo čarobna palica, vendar pa bi za Severne Alpe to bil lahko zelo koristen in učinkovit instrument podpore in svetovanja. DTA bi številnim lokalnim pobudam za trajnostni razvoj omogočil, da se uprejo ideologiji neomejene rasti.

Vir: CIPRA Francija

Več informacij na <http://fne.asso.fr/fr> (fr).

Vsebina

[Zamujena priložnost za francoske Severne Alpe](#)

[Trajnostna raba vode - Švica raziskuje](#)

[Kaj imajo skupnega slovenske Julijske Alpe in francoska gora Le Salève?](#)

[Južnotirolska planinska zveza zahteva ustavitev gradnje](#)

[Alpski kanal: nova spletna televizija za gorski svet](#)

[SloWolf - po sledih slovenskih volkov](#)

[Zeleni v odprtem pismu proti elektrarni na jezeru Spullersee v Vorarlbergu/A](#)

[Predstavitev strokovnega mnenja o sporu v zvezi s škodo, ki jo v nemških gozdovih povzroča divjad](#)

[Strokovna delavnica v okviru programa za območje Alp](#)

[O tem in onem](#)

[Prireditve](#)

[Saj ni res, pa je!](#)

Trajnostna raba vode - Švica raziskuje

Namakalni kanali za vrstno pestrost in turizem: projekt NFP 61.

Posledica talečih se ledenikov v Alpah je nastajanje novih jezer. Obenem nastajajo nove priložnosti za turizem, a tudi tveganja za prebivalstvo v dolini, kot so pojav velikih valov ali drobirskih tokov. Kje in kdaj nastanejo taka jezera? Pigava so in kdo je odgovoren zanje? Zaradi podnebnih sprememb ter družbenega in gospodarskega razvoja se bosta v prihodnje občutno spremenili ponudba in poraba vode, kar bo privedlo do konflikta interesov. Kako je torej vodo mogoče optimalno izkoriščati v sušnih alpskih regijah, kjer prevladuje intenzivno izkoriščanje prostora?

Vsa ta vprašanja ponazarjajo vsebino dveh projektov, ki se izvajata v okviru Švicarskega nacionalnega raziskovalnega programa za trajnostno rabo vode (NFP 61), ki je pred kratkim prešel v izvedbeno fazo. 16 projektov raziskuje vplive podnebnih in družbenih sprememb na vodne vire, opredelil pa bo tudi tveganja in prihodnje konflikte. Raziskovalni projekti bodo končani leta 2013. Njihovi rezultati bodo pisno dokumentirani, izmenjava znanja in razprave pa se bodo spodbujale s pomočjo spremljevalnih skupin in

delavnic.

Vir in več informacij na <http://www.nfp61.ch/E/Pages/home.aspx> (de/fr/en).

Kaj imajo skupnega slovenske Julijske Alpe in francoska gora Le Salève?

Apeninski urh velja za ogroženega in je uvrščen na evropski rdeči seznam.

Oba sta primera zavarovanih območij v alpski biogeografski regiji, ki ju predstavlja nova publikacija Evropske komisije Natura 2000 - varstvo biotske raznovrstnosti v Evropi. Bralci lahko izvemo, katere rastlinske in živalske vrste so v obeh regijah še posebno zavarovane, kako človek regiji izkorišča in kakšno je njuno stanje ohranjenosti. Del celostne predstavitve so tudi potovalni nasveti ter bogato foto- in kartografsko gradivo. Poleg tega prinaša nova publikacija Natura 2000 v alpski regiji pregled nad alpsko regijo v alpskem loku in zunaj njega.

Za izvajanje direktive EU o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst so rdeči sezname zelo pomemben instrument. Pred kratkim so izšli prvi evropski rdeči sezname za dvoživke, plazilce, metulje, kačje pastirje ter lesne hrošče, vsebujejo pa vse vrste znotraj določene živalske skupine in ne le tistih, ki so zavarovane z zakonom. Rdeči sezname javnosti tako sporočajo, kakšno je splošno stanje znotraj določene živalske skupine. Kot je predvideno, naj bi naslednje leto sledili še evropski rdeči

sezname za mehkužce, sladkovodne ribe in vaskularne rastline.

Publikacija: Sundseth, K. (2009): Natura 2000 - biotska raznovrstnost v Evropi. Luksemburg. ISBN/ISSN: 978-92-79-12319-1.

Druge publikacije si je mogoče presneti z naslednjega spletnega naslova: <http://bookshop.europa.eu/is-bin> (de/fr/it/sl), <http://ec.europa.eu/environment/nature> (en)

Južnotirolska planinska zveza zahteva ustavitev gradnje

Na območju Zgornje Pustriške doline (Hochpustertal) na Južnem Tirolskem v Italiji že vrsto let obstajajo načrti za širitev smučišč. Kot izhaja iz informacij južnotirolske planinske zveze (AVS), že potekajo intenzivne priprave za ureditev povezave smučišč Helm in Rotwand. Poleg pomislekov z ekološkega, hidrološkega in pokrajinskega vidika pa se v AVS bojijo - pojasnjuje Markus Breitenberger, referent za naravo in okolje -, da je to prvi korak, ki bo pripeljal do združitve s smučiščem Sillian na vzhodnem Tirolskem v Avstriji. V svojih izjavah o politiki AVS ugotavlja, da je treba gradnjo novih objektov zunaj obstoječih smučišč zavrniti in z načrtovanjem tehnično neopremljena območja zakonsko opredeliti kot cone miru. "Smučišča si med seboj zelo konkurirajo in si stalno prizadevajo za širitev," ugotavlja Breitenberger. AVS sedaj zahteva, da je treba omejiti obojestransko širjenje smučišč v smislu naravovarstva in trajnostnega razvoja.

Vir in več informacij na <http://www.alpenverein.it/de/natur-umwelt> (de).

Alpski kanal: nova spletna televizija za gorski svet

Televizijski kanal Alp Channel želi izredno dediščino gora prikazati na sodoben način: gore z vsemi svojimi dejavnostmi, kot so različni športi, turizem in gospodarstvo in seveda tudi kulturno in naravno bogastvo. Za urednike Alpskega kanala so "Alpe socialni laboratorij, kjer je preizkušanje alternativnih virov energije in trajnostnega življenjskega sloga stran od urbanega kaosa še možno". Alpski kanal, nova spletna televizija v italijanskem in francoskem jeziku, je posvečena goram. O njih pripoveduje z anketami, filmi, zapisi dogodkov, novicami, reportažami, pričevanji iz alpskih vasi in tudi pogovornimi oddajami z gosti v studiju.

Cilj projekta je raziskati gorski svet na nov način. S svežim, inovativnim konceptom se bodo tako lahko tudi tisti, ki ne živijo v gorah, seznanili z bogatim in očarljivim svetom gora.

Spletna TV na <http://www.alpchannel.it/> (it/fr).

Vir: <http://www.dislivelli.eu/blog> (it)

SloWolf - po sledih slovenskih volkov

Kakovostno upravljanje z volkovi in iskanje rešitev za lažje človekovo sobivanje z njimi bodo od letošnjega januarja osrednja tema Life+ projekta SloWolf. Štiri leta trajajoč projekt namerava zapolniti vrzel pomanjkanja sistematičnih raziskav. Za razliko od rjavega medveda in evrazijskega risa so že ocene nekaterih temeljnih podatkov, kot so velikost populacije slovenskih volkov, število tropov, velikost domačega okoliša posameznega tropa itd., zelo nezanesljive. Poleg tega je ozaveščenost javnosti pomanjkljiva. Vpogled v življenje volkov bo potekal preko odlova predvidoma dveh živali na leto ter njihovega telemetričnega spremljanja (z GPS- in GSM-ovratnicami), sledenja v snegu, oponašanja tuljenja, zbiranja podatkov o volkovih preko internetnega portala, genetskega vzorčenja in analiz. Akcija naj bi potekala usklajeno z raziskovalci in lovci na Hrvaškem. Upravljanju z volkovi bo namenjen poseben del projekta, v okviru katerega bo pripravljen akcijski načrt za upravljanje z volkom ter priporočila za varovanje drobnice. V proces, ki ga vodijo Univerza v Ljubljani, Zavod za gozdove Slovenije ter društvo Dinaricum, bodo vključene različne interesne skupine.

Vir: Društvo Dinaricum: <http://www.dinaricum.si/images/stories/Miha> (sl)

Zeleni v odprtem pismu proti elektrarni na jezeru Spullersee v Vorarlbergu / A

Zeleni Tirolske so se pred kratkim odločno izrekli proti izvedbi projekta Avstrijskih zveznih železnic (ÖBB) za širitev elektrarne na jezeru Spullersee, v okviru katerega je predviden odvzem vode za potrebe elektrarne, pri čemer bi vodo speljali proti Vorarlbergu. Zaradi odvzema bi bili prizadeti trije potoki v porečju Lecha. V stranki so prepričani, da bo imel projekt zgolj negativne vplive, in so zato opozorili na škodo, ki bo povzročena ogroženemu območju, ki sodi v Naturo 2000, tj. dolini reke Lech, in sicer na na oslabitev lokalnega kmetijstva zaradi velikega števila primerov razlavitve in na neznatno povečanje proizvodnje energije ob že obstoječih elektrarnah.

Zelene Tirolske so podprli na Dunaju, kjer je Eva Glawischnig, zvezna predstavnica za medije pri avstrijskih Zelenih, v odprtem pismu od avstrijskega zveznega ministra za okolje in kmetijstvo Berlakovicha zahtevala opustitev širitve elektrarne. Poudarila je, da projekt krši evropske direktive s področja varstva narave, Aarhuško in Alpsko konvencijo. Poleg Zelenih in posameznikov so se za ohranitev naravnega bisera Lecha zavzeli tudi v Avstrijski planinski zvezi (OeAV), Nemški planinski zvezi (DAV), Prijateljih narave in Društvu za varstvo gorskega sveta.

Vir: sporočilo Zelenih Tirolske za medije z dne 14. 4. 2010

Predstavitev strokovnega mnenja o sporu v zvezi s škodo, ki jo v nemških gozdovih povzroča divjad

Zvezni urad za varstvo narave, Nemški svet za gozdarstvo in Delovna skupnost za sonaravno gospodarjenje z gozdom so v začetku maja predstavili strokovno mnenje glede spora, do katerega je prišlo zaradi škode, ki jo v nemških gozdovih povzroča divjad. Kot ugotavlja študija, je gostota parkljuste divjadi v večjih predelih nemških gozdov še vedno prevelika, ekološko in predvsem ekonomsko tveganje ter škoda, ki ju povzroča objedanje, podcenjena, kar ovira potrebno obnavljanje gozdnih sestojev. Poročilo vsebuje tudi nekaj primerov iz nemškega alpskega območja. Vendar pa izvedeniško mnenje ne navaja splošnih razlik med posameznimi regijami.

Cilj treh projektnih partnerjev je pridobiti lovce, da bodo postali odgovorni partnerji lastnikov gozdov in gozdarske stroke. Da bi bilo mogoče še naprej zagotavljati raznolike funkcije gozda, zahtevajo dopolnitev zadevnih pravnih določb. To so zlasti omejitve hranjenja divjadi zgolj na krizna obdobja, odprava vključevanja divjadi, vpletenih v prometne nesreče, v načrte za odstrel, uvedba učinkovitejših načinov lova ter prilagoditev lovne sezone. Izvedeniško mnenje si lahko preberete/presnamete na <http://www.dfwr.de/download/> (de).

Vir: <http://idw-online.de/pages/de/news367789> (de)

Strokovna delavnica v okviru programa za območje Alp

Prve dni maja so v švicarskem Interlaknu pod naslovom Coping with climate change - Transnational action in the Alps razpravljali o ravnanju z vplivi podnebnih sprememb v alpskem prostoru. Zvrstile so se tudi številne delavnice, kjer se je izoblikovala slika trenutnih aktivnosti na področju reševanja problemov podnebnih sprememb ter na področju izvajanja ukrepov varstva podnebja na področju prometa, biotske raznovrstnosti, gospodarstva, turizma, naravnih nesreč, vode in energije. Med udeleženci so bili predstavniki raziskovalne sfere kot tudi programski menedžerji in drugi posamezniki, ki sodelujejo v programu za območje Alp.

"Koristno je bilo srečati se in spregovoriti z ljudmi. Imeli smo tudi dovolj časa za izmenjavo izkušenj in informacij zunaj uradnega programa," je pojasnil Bruno Abegg, strokovnjak za posledice podnebnih sprememb, ki sodeluje pri projektu CIPRE cc.alps. Iz srečanja bi lahko nastale nove priložnosti za nadaljnje sodelovanje med CIPRO in drugimi partnerji pri projektu. Ocena prireditve bo v kratkem na voljo tudi na spletni strani programa za območje Alp.

Več informacij na: <http://www.alpine-space.eu/information-center> (en).

O tem in onem

Izšla vsealpska publikacija o planinah

V kratkem bo izšla prva vsealpska monografija o planinah in Alpah (Almen und Alpen. Höhenkulturlandschaft der Alpen. Ökologie, Nutzung, Perspektiven), ki je posvečena alpski kulturni pokrajini. Publikacijo, ki prinaša pomembne podatke s tega področja ter informira in ozavešča javnost, je izdalo Društvo za varstvo gorskega sveta. Alfred Ringler v knjigi opisuje alpsko kulturno pokrajino, njene značilne oblike rabe in oblikuje predloge za delovanje v primeru aktualnih oziroma predvidljivih izzivov. Opozoriti je treba, da delo prispeva k uresničevanju ciljev omrežja Natura 2000 in Alpske konvencije.

Javna predstavitev nove publikacije bo 11. junija 2010 v Münchnu/D na sedežu Društva za varstvo gorskega sveta.

Publikacija: Ringler, A. (2009): Almen und Alpen. Höhenkulturlandschaft der Alpen. Ökologie, Nutzung, Perspektiven (Planine in Alpe. Visokogorska kulturna pokrajina v Alpah. Ekologija, raba, perspektive). Izd.: Društvo za varstvo gorskega sveta, München. Daljša verzija (1448 str.) na CD-ju v tiskani kratki verziji (134 str.). ISBN 978-3-00-029057-2.

Vir: sporočilo Društva za varstvo gorskega sveta

Počitnice brez avtomobila: kdor prestopi, bo nagrajen!

Ägerital-Sattel, Braunwald, Engadin Scuol in Lenk-Simmental so štiri švicarske turistične destinacije, katerih delovanje je zgledno za druge regije: kot pilotne regije sodelujejo v nacionalnem projektu Počitnice brez avtomobila, katerega namen je turiste spodbujati k večji uporabi sredstev javnega prevoza namesto vožnji z osebnimi avtomobili. Vsi, ki nameravajo letos poleti osebni avtomobil pustiti doma in bodo raje izbrali sredstva javnega prevoza, bodo prejeli nagrado. Koncepti trajnostne mobilnosti imajo za goste visoko rekreacijsko vrednost in dajejo velike možnosti za varčevanje z energijo. Zgolj za prihod in odhod v izbrani kraj oddiha porabimo v času počitnic okoli 80 odstotkov energije. Skupaj to pomeni: manj skrbi zaradi prtljage, manj hrupa zaradi motorjev med počitnicami, nižjo porabo energije. Pa srečno pot!

Vir in več informacij na: http://www.wwf.ch/de/tun/tipps_fur_den_alltag (de/fr/it)

Novi spletni portal za biotsko raznovrstnost v gorskem svetu

Pred kratkim je začel delovati nov spletni portal, kjer se lahko vsi zainteresirani na posebni interaktivni digitalni karti seznanijo s številnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, ki živijo v gorskem svetu. V uvodnem videu se bodoči uporabniki seznanijo s funkcijami podatkovne baze. Portal sicer zahteva določeno stopnjo poznavanja vrst, saj je te mogoče v iskalniku iskati pod latinskimi imeni ali pa ročno prek rodovnika.

Podatki o posameznih vrstah izvirajo iz podatkovne baze Global Biodiversity Information Facility (GBIF) na <http://www.gbif.org> (en), katere vsebina se stalno posodablja.

Vir, spletni portal in video na <http://gmba.unibas.ch/index/index.htm> (en), <http://www.mountainbiodiversity.org> (en), <http://vimeo.com/11552863> (en).

Poziv k varstvu Mont Blanca

Okoljska in gorniška združenja iz Italije, Francije in Švice so pred kratkim podpisala dokument, ki poziva k varstvu montblanškega gorskega masiva in s tem opozarja na težave in ogrožanje, ki jih ponazarjajo onesnaženje okolja, prometni tokovi v dolinah, upadanje kmetijske dejavnosti in tudi vedno večji pritiski, ki jim je masiv izpostavljen zaradi urbanizacije dolin in gradnje nove infrastrukture. V posebnem dokumentu organizacija zahteva ureditev območja, ki bo delovalo kot vzorčna regija za trajnostni razvoj v skladu z načeli Alpske konvencije.

K najpomembnejšim zahtevam sodi vzpostavitev čezmejne postaje za opazovanje trajnostnega razvoja, načrt urejanja za celotno območje masiva ter izdelava dosjeja za pripravo kandidature za vpis na seznam Unescove svetovne kulturne dediščine.

Vir in več informacij na: <http://www.pro-mont-blanc.org/Pages/Projets.html> (fr/it).

Prireditve

Konferenca/kongres: **ITE Congress**. 4.6.2010 – 6.6.2010. Cuneo/I. Jezik: en, it. Organizira: Initiative Transport Europe (ITE), Altdorf/CH.
Informacije: www.ite-euro.com/en/transittagung17.htm.

Delavnica/seminar: **Networking for Sustainable Tourism**. 27.6.2010 – 30.6.2010. Dunaj/A. Jezik: en. Organizira: BEST EN Secretary, Department of Tourism and Hospitality Management MODUL University Vienna, Dunaj/A.
Informacije: www.besteducationnetwork.org/next_tt.php.

Konferenca/kongres: **3rd International Symposium for Dark-sky Parks and 3rd International Dark-sky Camp**. 6.9.2010 – 10.9.2010. Lastovo Island/HR. Jezik: en. Organizira: Initiative for an international association of dark-sky parks, Dark-sky Slovenia, Ljubljana/SI.
Informacije: www.darkskyparks.org/index.php/symposium-2010.html.

Konferenca/kongres: **dokonara**. 13.9.2010 – 15.9.2010. Vaduz/FL. Jezik: de, en. Organizira: Hochschule Liechtenstein, Institute of Architecture and Planning, Vaduz/FL.
Informacije: www.hochschule.li/ArchitekturundRaumentwicklung/Dokonara2010/tabid/1364/language/en-US/Default.aspx.

Delavnica/seminar, Razstava: **Alps 2010 2a Biennial of the Alpine and mountain landscapes**. 14.10.2010 – 15.10.2010. Trento/I - Bolzano/I - Innsbruck/A. Organizira: Università di Trento, Facoltà di Ingegneria, Trento/I.
Informacije: www.alpsbiennale.eu/download/1-ALPS%202010%20Draft-aprile-send.pdf.

Saj ni res, pa je!

... Le kdo v dobi mobilnih telefonov, i-Pod predvajalnikov in ostalih naprav sploh še pozna dobre stare telefonske govornice? A prav te je pred kratkim začel reciklirati avstrijski Telekom. Spreminja jih namreč v električne polnilnice za različna e-vozila, od hibridnih avtomobilov do električnih koles. Vsaka telefonska govornica bo imela dve mesti za dotok goriva, ne manjkajo pa niti stojala in verige za kolesa in tako si lahko kolesarji med nekoliko razgibajo noge. Po podatkih Prometnega kluba Avstrije (VCÖ) bo povpraševanje po električnih kolesih, mopedih in motornih kolesih z 2000 v letu 2009 naraslo na 50.000 do leta 2015. V Avstriji je okoli 13.500 telefonskih govornic, ki se bodo v prihodnje spremenile v električne polnilnice, s tem pa pokrile veliko povpraševanje po e-mobilnosti. Glede na to, da sta dve tretjini voženj z avtomobili v Avstriji krajši od desetih kilometrov - ali ni to idealna razdalja, ki jo lahko opravimo prav z e-mobilnostjo? In zakaj ne kar s kolesom?
Vir: <http://www.sonnenseite.com> (de)